

Listy z Taiz

1) Podział

Na samym początku należy dokonać zasadniczego rozróżnienia; na listy wydawane specjalnie z okazji ESM – nazwiemy je „europejskimi” i listy, które można otrzymać od Wspólnoty poprzez prenumeratę roczną – to tzw listy „roczne”.

2) Autor, czas i miejsce powstania

Autorem ostatecznej redakcji listów europejskich jest brat przeor. Wiadomo jednak, że List w całym swym bogactwie teologicznym i duszpasterskim posiada wielu autorów. Tu trzeba wskazać na czas i miejsce powstania. Prawie każdy kolejny numer wydania specjalnego powstaje w dużej odległości od Taiz, na misjach¹. Pierwszy List został napisany do uczestników soboru młodych w Taiz w 1974 r. Od 1975 r. brat Roger rozpoczyna swoje podróże misyjne.² Odwiedza istniejące już od wielu lat fraternie³ aby przez jakiś czas dzielić życie z najuboższymi, którzy często powierzają braciom swoje problemy nie tylko materialne ale i duchowe. Relacje interpersonalne mają charakter zwrotny; w różny sposób dowartościowują i ubogacają poprzez bezinteresowny dar z siebie udzielony przez obie strony.

Wobec ludzkiej solidarności nie ma już właściwie „stron; są obdarowani i obdarowujący nie w znaczeniu bogaci – biedni lecz ubodzy – ubodzy. Bracia z uwagą wsłuchują się w to co mają do powiedzenia ci, których dziś nikt nie chce słuchać. Żyją z tymi, którzy wegetują w swojej nędzy na peryferiach wielkich aglomeracji, z mieszkańcami gigantycznych wysypisk śmieci. Dzielą opuszczenie i samotność ludzi zamieszkujących zakazane dzielnice miast. To są właśnie miejsca w których powstają Listy europejskie. Jest to głos zapomnianych przez „świat”; to głos Chrystusa odartego z godności, głodnego i opuszczonego .

Gdyby List był tylko tam przesyłany, niczym nie różniłby się od innych gazet i zadrukowanych papierów, zbieranych przez tych ludzi. Z głębi ludzkiej rany wydobywa się orędzie pokoju; pojednania i nadziei. Każdy List europejski informuje adresatów, skąd rzeczywiście pochodzi; czy to poprzez tytuł: „List z Pustyni”, „List z Kalkuty”, „List z Madrasu”. czy na marginesie pierwszej strony.

Nie można mówić też o jakiejś konkretnej dacie każdego pisma. Czas w którym powstaje nie może być mierzony w jakichś realiach prasowych. Całość nabiera kształtu na zasadzie ewangelicznego ziarna, które wydaje owoc „w swoim czasie”. Wiemy, że prawie każde ESM poprzedza podróż misyjna brata przeora, która jest czasem obumierania dla Chrystusa ale i wzrostu duchowego. Po powrocie do Taiz następuje proces ostatecznej redakcji (z udziałem całej Wspólnoty), tłumaczenia i przygotowania do druku w kilkusettyśiącym nakładzie.

-
1. por.rozdz.I.par. 3
 2. tamże
 3. tamże

3) Adresaci

Ostatni List europejski na 1995 r. został przetłumaczony na 51 języków, w tym 21 azjatyckich. Liczba tłumaczeń w ostatnich czterech latach gwałtownie wzrosła:⁴

-
1. List na 1991 (ESM w Pradze) – 30 tłumaczeń
- List na 1992 (ESM w Budapeszcie) – 35 tłumaczeń
- List na 1993 (ESM w Monachium) – 48 tłumaczeń
- List na 1995 (ESM w Paryżu) – 51 tłumaczeń

(listy roczne tłumaczone są na kilkanaście języków).

List europejski dochodzi więc do coraz to nowych miejsc na ziemi. Zasadniczo adresowany jest do uczestników Pielgrzymki Zaufania przez Ziemię czyli na ESM i Spotkania w Taiz. Sposób rozpowszechniania pisma jest więc bardzo prosty. Młodzi czytają i rozważają treść Listu podczas tych spotkań i zabierają go do własnych domów. Pozostali otrzymują go poprzez prenumeratę.

Byłoby jednak dużym uproszczeniem stwierdzenie, że są to wyłącznie adresaci. List dedykowany jest bowiem do wszystkich chrześcijan, także tych zniechęconych, dotkniętych katastrofą, pozbawionych nadziei i radości.⁵

Brat Roger pisze też „do tych co sądzą, że niczego w życiu nie dokonali”⁶, do dzieci.⁷

Trzeba podkreślić tu, jak wielkie znaczenie ma List w rozpowszechnianiu orędzia pojednania, które Taiz głosi dziś całemu Kościołowi i światu.

4) Formy stylistyczne i układ pisma

Listy z Taiz pomimo zmieniającej się szaty graficznej posiadają stałe elementy i pewne charakterystyczne cechy.

Tekst można podzielić generalnie na dwa rodzaje:

- treść zasadnicza (w szerokiej kolumnie)
- treść wspomagająca (komentarz rozszerzający na marginesie)

Treść zasadnicza wyróżniająca się powiększoną czcionką, zagłębia się w pewien rodzaj mistycznego dialogu z Bogiem:

„Chryste, Ty byłeś we mnie, to ja byłem nie obecny. Byłeś zawsze blisko, to ja nie szukałem Ciebie.”⁸

-
1. List na 1987 r. s. 4
 2. List z Taiz na 1985 r. s. 5
 3. tamże
 4. List na 1987 r. s. 1

Autor odkrywa przed nami drogę wewnętrznej medytacji na wzór Syjońskich pieśni chwały: „Pozwól by sam Chrystus śpiewał w tobie promienny dar życia, a wtedy źródła chwały nie zamilkną.”⁹

List pozostawia świadectwo wewnętrznej walki, z którą każdy z nas może się identyfikować: „Gdy serce umiera z opuszczenia, kiedy z głębokości krzyczy samotność i wyrywa się ostateczne pytanie: gdzie jest więc Bóg? – wtedy może nie wiesz: dla Boga jesteś uświęcony, tak, jesteś uświęcony zranioną niewinnością twojej młodości.”¹⁰

List w swej zasadniczej treści to rozmowa mistrza z uczniem. Mistrz jednak nie pozwala zatrzymywać się na własnym słowie, lecz wskazuje na prawdziwego i jedyne Nauczyciela.¹¹ Sam jest więc uczniem Pana.

Brat przeor nigdy nie używa trybu rozkazującego, ani też nie podaje gotowych recept rozpoczynających się od „trzeba” powinienieś itp. Nie absolutyzuje wartości życia duchowego i nie używa sformułowań oceniających czy moralizatorskich. Aby przesłanie zostało odebrane indywidualnie i osobowo kieruje je w sposób bezpośredni, w drugiej osobie liczby pojedynczej.

W niezwykle spokojnym, wyważonym toku narracji odnajdujemy ducha prostoty, radości i miłosierdzia.

Niekiedy List posiada swój własny rytm odmierzany pewnymi powtórzeniami, poetycko-mistycznymi środkami wyrazu, bez specjalnych upiększeń i egzaltacji.

List utrzymany jest w trybie oznajmującym czasu teraźniejszego co ujmuje jego treść w napięciu „hic et nunc”: „Pojednanie-dalekie od znieczulania budzi nas.

1. tamże, s. 2

2. tamże, s. 4

3. por. Paweł Trzopek OP „Listy przeora z Taiz” „Znak” 1994/11. s. 96

Ufność serca wyrzeka się przebiegłości. Nie ma w niej nic naiwnego, idzie w parze z rozeznaniem.”¹²

Tryb oznajmujący czasu przyszłego wzmacnia eschatyczną nadzieję i wspiera wiarę pomimo przeżywanych głębokich ciemności życia wewnętrznego: „I kiedy miłość zapłonie w twym wnętrzu ogniem pojednania, to serce nawet ciężko doświadczone może znowu ożyć”.¹³

Często powtarzające się pytania (czasem w liczbie mnogiej) wyrażone w trybie przypuszczającym lub warunkowym zastępują formy zarzucające gotowe rozwiązania. Pobudzają jedynie do refleksji, mobilizują wolę aby postawić je sobie samemu i udzielić jakiejś odpowiedzi: „Czy będziemy mieli serce dość wielkie, dość szeroką wyobraźnię, miłość dość żarliwą, żeby wejść na tę drogę Ewangelii: nie zwlekając ani dnia, żyć pojednaniem?”¹⁴

Każde pytanie domaga się zajęcia jakiegoś stanowiska, określenia własnej postawy. Sprawy Kościoła i świata stają się wówczas bliższe, w jakimś sensie moje własne poprzez świadomą odpowiedź jaką dam Chrystusowi i sobie.

Treść pomocnicza spełniająca funkcję komentarza uzupełniającego pewną myśl zajmuje w Liście dość obszerny margines. Forma stylistyczna jest podobna do treści zasadniczej. Rozszerza i wyjaśnia daną myśl poprzez kontekst biblijny lub patrystyczny; czasem pokazuje jakieś wydarzenie jako punkt wyjścia na drodze rozmyślania. Treść wspomagająca

daje cenne ukierunkowanie i pomoc we właściwym odczytaniu sensu, a zarazem pozwala uniknąć opatrnych interpretacji.

Z czego jeszcze składa się „List z Taiz”

W Liście europejskim lub rocznym można znaleźć **telegramy** od ważnych osobistości życia politycznego, zwłaszcza kraju, w którym odbywa się właśnie ESM, lub od Sekretarza generalnego ONZ (Javier Perez de Cuellar, Boutros-Ghali) oraz pasterzy Kościoła: rzymsko-katolickiego (papieża Jana Pawła II), prawosławnego patriarchy Konstantynopola (Dimitrios Bartolomeusza) i anglikańskiego arcybiskupa Canterbury (Roberta Runcie, George’a Carey’a).

Przedstawiciele wspólnot nie tylko popierają Pielgrzymkę Zaufania przez Ziemię, ale zapewniają o duchowym zaangażowaniu łącząc wyrazy nadziei na rychłe pojednanie chrześcijan.

W prawie każdym numerze Listu zamieszcza się informację o przebiegu i możliwościach uczestnictwa młodych w Międzykontynentalnych Spotkaniach Młodych w ciągu niemalże całego roku. Zaproszenie do Taiz jest więc ciągle aktualne.

1. List na 1993 r. s.7
2. List na 1991 r. s.5
3. List na 1995 r. s.7

Dość ważnym elementem składowym Listu są tzw **Godziny Janowe**.

„Pomysł Godzin Janowych zrodził się w Taiz jako skromna odpowiedź na oczekiwanie tych wszystkich, którzy w samym Taiz lub gdziekolwiek indziej starają się przyswoić sobie słowo Biblii pośród codziennego życia.”¹⁵

Są to krótkie fragmenty wybrane z Pisma św. (ST i NT) odczytywane podczas południowej modlitwy Wspólnoty w Taiz. To dwumiesięczne kalendarium biblijne pozwala na codzienne pogłębianie życia wewnętrznego poprzez medytację nad Słowem Bożym, praktykowaną o różnych porach dnia, a także na

modlitewną jedność ze Wspólnotą.

Rozważanie „Godzin Janowych” dobrze jest zorganizować w grupie, gdyż istotnymi elementami jest tu dzielenie się i cisza. Po odczytaniu fragmentu Słowa Bożego należy zachować długą chwilę milczenia (nawet dwie godziny), a po niej podzielić się w kilku zdaniach o tym, co stanowiło przedmiot rozmyślenia. Trzeba uważać, by Pismo św. nie stało się źródłem polemiki, bo wtedy zagłusza się głos

Chrystusa, a sama Biblia staje się nieznośnym ciężarem.

15. List 1991/4 s. 4

16. tamże

[ciąg dalszy tej pracy nastąpi]

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.